

11. Dzieci

Rejestracja urodzeń

Narodziny dziecka należy zgłosić zanim osiągnie ono wiek trzech miesięcy w dowolnym urzędzie rejestracji urodzeń (Registrar of Births), które znajdują się w ośrodkach HSE. W przeciwnym razie, należy wypełnić urzędową deklarację, podpisać ją w obecności sędziego pokoju (Peace Commissioner) oraz dostarczyć do urzędu dzielnicy, w której urodziło się dziecko. Rejestracja urodzenia jest bezpłatna, jednak za każdą kopię aktu urodzenia pobiera się opłatę. Więcej informacji można uzyskać w najbliższym ośrodku CIC.

Szczepienia ochronne

Szczepienia ochronne to bezpieczny i skuteczny sposób na zapewnienie pomocy organizmowi w zapobieganiu lub zwalczaniu niektórych chorób. Szczepienia w ramach programu Ochronnych Szczepień Dziecięcych (Childhood Immunisation Programme) są w Irlandii bezpłatne dla wszystkich dzieci. Dzieci i młodzież do lat 16 są szczepione wyłącznie za zgodą rodziców. Szczepienia ochronne nie są w Irlandii

obowiązkowe, lecz Ministerstwo Zdrowia zdecydowanie je zaleca. Rodzice, którzy chcą, aby ich dzieci zostały zaszczepione, powinni zwrócić się do swojego lekarza rodzinnego/lekarza pierwszego kontaktu lub lokalnej przychodni.

Możliwości opieki nad dzieckiem

Państwo nie zapewnia dzieciom opieki przedszkolnej. Istnieje jednak szereg możliwości zapewnienia dziecku opieki na własną rękę, takich jak przedszkola, placówki systemu Montessori, żłobki, kółka zabaw czy prywatne opiekunki. Wiele z tych instytucji ma charakter prywatny, a korzystanie z ich usług wiąże się niekiedy z wysokimi opłatami. Niektóre organizacje lokalne świadczą subwencjonowane usługi opieki nad dziećmi z okolicy. Spis instytucji świadczących takie usługi oraz dane kontaktowe do żłobków i przedszkoli można otrzymać w ośrodku HSE. Ponadto informacje na temat możliwości opieki nad dzieckiem, a także przydatne, bezpłatnie dostępne wydawnictwa na ten temat, można uzyskać w lokalnych Komitetach ds. Opieki nad Dziećmi (County Childcare Committees). Dane kontaktowe do komitetu działającego w wybranym hrabstwie można znaleźć poniżej. Popyt na opiekę nad dziećmi jest na ogół bardzo duży, dlatego należy się liczyć z trudnościami w znalezieniu dla swojego dziecka miejsca w wybranej placówce. Alternatywą dla żłobków i przedszkoli jest zatrudnienie prywatnej opiekunki. Najczęstszym sposobem rozpoczęcia poszukiwań jest przeglądanie ogłoszeń w prasie

lokalnej. Kontakt do potencjalnej opiekunki można także znaleźć na tablicy ogłoszeń w centrum handlowym.

Dane kontaktowe

Komitety ds. Opieki nad Dziećmi (County Childcare Committees)

Carlow

Tel: 059 9140244

www.carlowchildcare.com

Kilkenny

Tel: 056 7752865

www.kkccc.ie

North Tipperary

Tel: 06744886

www.northtipperarychildcare.ie

South Tipperary

Tel: 052 82274

www.southtipperarychildcare.ie

Waterford City

Tel: 051 860444

www.waterfordcitychildcare.com

Waterford County

Tel: 058 43601

www.waterfordcoco.ie

Wexford

Tel: 053 9237156

www.wexfordchildcare.ie

System szkolnictwa

Prawo nakłada obowiązek edukacji dziennej na wszystkie dzieci w wieku od 6 do 16 lat (choć większość dzieci rozpoczyna naukę w szkole już w wieku 4 lub 5 lat). Większość szkół w Irlandii jest finansowana z pieniędzy publicznych, w związku z czym edukacja w nich jest bezpłatna, bez względu na narodowość czy status uczęszczających do nich dzieci. Należy się jednak liczyć z pewnymi kosztami (związanymi np. z zakupem podręczników, korzystaniem z

kserokopiarki czy koniecznością posiadania mundurka szkolnego). Pewien zakres wsparcia finansowego przysługuje osobom o niskich dochodach lub pobierających świadczenia socjalne (np. dodatek na odzież i obuwie szkolne może pomóc pokryć koszty związane z zakupem mundurka – patrz rozdział 6: Opieka społeczna). Uczniowie mieszkający w określonej odległości od szkoły mogą korzystać z transportu. Informacje na ten temat można uzyskać w szkole. Wiele szkół oferuje dodatkowe wsparcie najbardziej potrzebującym uczniom. Rok szkolny rozpoczyna się we wrześniu, a w lipcu i sierpniu wszystkie szkoły są zamknięte (szkoły średnie są także zamknięte w czerwcu). Uczniowie mają wolne także w Boże Narodzenie, Wielkanoc oraz w przerwach pomiędzy semestrami (zazwyczaj pod koniec października oraz w lutym).

Szkoły podstawowe

Dzieci rozpoczynające naukę, na ogół w wieku 4 lub 5 lat, zapisywane są do szkoły podstawowej (primary school lub national school), w której będą się uczyć przez 8 lat. Szkołę podstawową można wybrać samemu, jednak muszą w niej być wolne miejsca. Spis szkół w okolicy można otrzymać w Ministerstwie Edukacji i Nauki (Department of Education & Science – dane kontaktowe poniżej).

Po dokonaniu wyboru szkoły, należy skontaktować się z jej dyrektorem aby sprawdzić, czy są w niej wolne miejsca. Jeśli nie ma, dyrektor takiej szkoły może polecić inną placówkę. Większość szkół podstawowych prowadzona jest przez kościoły (najczęściej rzymskokatolickie), choć istnieją także szkoły wielowyznaniowe.

Szkoły ponadpodstawowe

Dzieci w wieku 12 lub 13 lat uczęszczają do szkoły ponadpodstawowej. Istnieje kilka rodzajów szkół ponadpodstawowych – najpopularniejszy z nich to szkoła średnia (secondary school).

Pozostałe to m.in. szkoła społeczności lokalnej typu community school, szkoła ogólnokształcąca typu comprehensive school lub szkoła społeczności lokalnej typu community college. Podobnie jak w przypadku szkół podstawowych, większość szkół ponadpodstawowych to szkoły wyznaniowe.

Nauka jest obowiązkowa dla wszystkich dzieci do 16 roku życia. Język irlandzki jest przedmiotem obowiązkowym, z którego jednak niektórzy uczniowie mogą być zwolnieni, np. jeśli pobierali naukę poza granicami Irlandii do 11 roku życia.

Edukacja ponadpodstawowa składa się z dwóch części (cycles), z których każda kończy się egzaminem:

Junior cycle – trzyletni program nauki zakończony egzaminem Junior Certificate

Senior cycle – dwu- lub trzyletni program nauczania (w skład programu trzyletniego wchodzi tzw. „rok przygotowawczy” ukierunkowany na rozwój osobisty, zdobywanie doświadczenia zawodowego oraz innych nowych umiejętności). Większość uczniów zapisuje się na zdawanie standardowej matury (Leaving Certificate), w skład której wchodzi sześć lub siedem przedmiotów. Istnieje jednak także możliwość wyboru matury zawodowej (Leaving Certificate Vocational Programme) lub matury praktycznej (Leaving

Certificate Applied). Wstęp na wyższe uczelnie jest zazwyczaj uzależniony od wyników egzaminów maturalnych, a na najbardziej oblegane kierunki przyjmowani są uczniowie z najlepszymi ocenami.

Wybór szkoły

Spis wszystkich szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz szkół z klasami specjalnymi można znaleźć na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji www.education.ie lub pod numerem telefonu. 090 6483600.

Bezpieczeństwo dzieci

Każdy regionalny oddział opieki społecznej posiada dyżurny zespół obywatelski (Duty Social Work Team), któremu należy zgłaszać wszelkie podejrzenia związane z przemocą wobec dzieci lub ich zaniedbaniem, a także innymi przejawami fizycznego lub emocjonalnego zagrożenia dla dzieci.

Numery telefonów do ośrodków opieki społecznej znajdują się w rozdziale 6.

